

ВОЈСКА ЗА ПОНОС СРБИЈЕ

Војска Србије се добро показала. Извршила је све постављене задатке и примила на себе први и најтежи удар, није напустила положај. У тешким временима свако покаже своје право лице, неко најбоље, неко најгоре, али свакако истинито. Срби су показали колико могу да буду стрпљиви, солидарни, вредни. Пре вируса нико не би ни помислио да ће деца долазити на врата непознатим старијим људима и нудити помоћ... Вратили смо изгубљену међугенерациску солидарност. Жао ми је што наше најлепше лице показујемо само у најтежим временима.

Разговарала Драгана МАРКОВИЋ

Војска Србије је поново у својим касарнама и на полигонима, где наставља са уобичајеним мирнодопским активностима. Иза нас су месеци интензивне борбе са епидемијом вируса корона, током којих је још једном показала да је у случају кризе било које врсте стабилан и поуздан ослонац свом народу и држави. О улози Војске Србије током ванредног стања, о „борби на два фронта“, обележавању значајних датума, хуманости, о самоиспуњењу и самопоштовању, али и свему што нас чека после „великог шока“, разговарамо са министром одбране Александром Вулином.

На заједничкој седници Колегијума министра одбране и проширеног Колегијума начелника Генералштаба Војске Србије одржаној у другој половини маја, којом сте руководили, анализирана је реализација кључних задатака Војске Србије у претходном периоду, са посебним акцентом на извршењу задатака Министарства одбране и Војске Србије током ванредног стања. Какви су закључци? – Војска се добро показала. Извршила је све постављене задатке и примила на себе први и најтежи удар, а да није напустила положај. Када сам преузео одговорност за вођење Министарства одбране рекао сам баш у „Одбрани“ да ћу

учинити све што је потребно како бисмо створили опремљену и задовољну војску. Наша војска јесте опремљенија, а верујем и задовољнија. Сагледали смо све што је урађено за претходне три године. Имали смо три повећања зарада, у једној години чак два пута, повећање дневница, увођење солидарне помоћи. Први пут смо увели осигурање за све наше припаднике, обезбедили редовну исплату прековременог рада, повећане су калоријске вредности obroка и квалитет хране, изједначене су цене у кантинама са продавницама. Евидентан је и велики број унапређења у подофицирске чиновне, смањена је бирократија, олакшани су пријем у Војску и заснивање сталног радног односа. Законске промене су помогле многим да остану у Војсци, упркос ранијим грешкама система. Побољшано је снабдевање лековима наших установа и апотека, обезбеђена је могућност бесплатног школовања за децу наших припадника, уведене су законске норме о већем броју бодова за припаднике породица војних лица и децу палих бораца. На иницијативу врховног команданта омогућена је већа подела станова и изградња приступачних станова за припаднике структура безбедности. Много тога је урађено на побољшању стандарда наших припадника. У исто време набавили смо *миове*, обезбедили њихов ремонт и модернизацију, набавили оклопна возила БРДМ-2. После више од тридесет година у наоружање Војске Србије уведен је и најсавременији ПВО систем *ианцир*. Организована је и набавка беспилотних летелица, пет нових Ми-17, четири нова борбена хеликоптера Ми-35, пет нових хеликоптера Х-145, урађена је модернизација радара, *кудова*, у наоружање је уведен школски авион *ласџа*. Купљено је и најсавременије лично наоружање, оптоелектронска техника за војнике у пројекту 1500 и 1500+. Обезбедили смо и два комплета униформи М10 за сваког припадника војске, летње чизме М18, војничке ципеле, зановљена је балистичка опрема, први пут су уведене поло-мајице. Набављени су и нови најсавременији падобрани за 63. падобранску бригаду, нови комбине-зони и чизме за пилоте, као и потпуно нове униформе по посебном дизајну за 72. бригаду за специјалне операције, за 63. падобранску, за војну полицију и извиђаче. Омогућена су посебна повећања плате за пилоте, летаче, земаљско особље, за припаднике специјалних бригада и војног здравства. Увели смо и повећање плате од три одсто за одличне резултате на физичкој провери.

То што сам најавио на почетку обављања дужности, испуњено је захваљујући подршци и разумевању врховног команданта Војске Србије Александра Вучића. Ствари у Војсци иду набоље. Није сасвим довољно, али је боље. Наравно, разматрали смо и будућу организацију Војске, која

треба да одговори на нове изазове и да омогући спровођење политике војне неутралности, концепта тоталне одбране и да заштити Србе где год да живе.

За све што је Војска Србије учинила током борбе са вирусом корона, а тешко да је иједна војска имала тако сложене задатке, били су неопходни одговарајући предуслови. Шта је у суштини одредило способност Војске Србије да у ванредном стању тако успешно одговори на све постављене задатке?

– Војска би увек дала свој максимум и била успешна, чак и у временима када је свесно запостављана и уништавана, али би тада изашла са једином униформом коју је имала, јединим паром чизама, потхрањена, често без горива. Од 2012. године, када је Вучић постао министар одбране, почело је да се улаже у Војску Србије. Резултати су видљиви, на понос читаве нације.

Обука и опитовање у Војсци Србије настављени су несмањеним интензитетом и током ванредног стања. Како су усаглашавана два кључна задатка постављена пред Војску Србије – да очува своју борбену готовост и преузме значајну улогу у борби против епидемије ковида-19?

– Врховни командант Војске Србије је начелнику Генералштаба генералу Милану Мојсиловићу и мени поставио два задатка – помоћ цивилним властима у борби са вирусом и очување, а по потреби и унапређење борбене готовости. Пред нацијом и историјом не би било никаквих оправдања да се нешто догодило, а да ми нисмо били у стању

да одговоримо и заштитимо своју земљу и народ. Јединице које су имале посебне задатке биле су у касарнском режиму, веждале су по плану, пилоти су дежурали крај ловачких пара, радаристи и ракеташа су непрекидно чували небо, ВБА и ВОА су пратиле дешавања у својим зонама одговорности, Копнена зона безбедности је била поседнута са несмањеним обимом људства, регрути су вежбали у касарнама када нису помагали у постављању привремених болница. За Средњу стручну војну школу организована је пракса на Батајници, као и за кадете Војне академије завршних година интегрисаних студија војно ваздухопловство. Као и 1915. године, када је Србију усред рата задесила епидемија тифуса, па је војска лечила и себе и народ и у исто време бранила земљу од Аустроугара, Немаца и Бугара. Ово је била наша *ваљевска болница* и није могло бити никаквих оправдања за неспремност.

Каква је Ваша оцена улоге војног здравства у измењеним околностима које је пандемија донела са собом, а каква

Да није било и да нема њојшуне њосвећености и њодрике врховној команданти Војске Србије Александра Вучића не би имали ни њакав дучеј и њакво разумевање свих за њојшреде Војске. Желим да истакнем и изузетан рад начелника Генералштаба генерала Милана Мојсиловића, њејову ујорност и њреданост. Данас сви њријадници Војске моју да осејте да највише државно руководство – од врховној команданти, њреко министра одбране и начелника Генералштаба – ради синхронизовано и мисли исто када је у њијтању будућности наше војске. То даје видљиве резултате.

рада АБХО, логистике, Одбрамбене индустрије, мартовске класа војника на добровољном служењу војног рока...? – Војно здравство је показало своју вредност и способност брзог реаговања. Највећи део се добровољно пријављивао за рад у ковид болницама, а стручност и организованост нису били ниједном доведени у питање. Године улагања у нову медицинску опрему, санитарска возила, пријем више од 500 медицинара и помоћног особља у стални радни однос, дали су резултате.

Наш АБХО је био поуздан, вредан и свуда је стизао. Својевремено укидање АБХО компоненте у свим јединицама и свођење на 246. батаљон размештен у Крушевцу показало се као велика грешка, а ја се бојим и намерни удар на способност војске. АБХО компонента ће бити враћена у све јединице. Да ли је вирус корона вештачки изазван и створен или није, ја то не могу да знам, као што не могу да знам да ли је у питању биолошки рат, али знам да је могуће створити вирус и знам да је биолошки рат могућ, зато морамо да будемо спремни.

Војници мартовске класе су се изузетно показали, били су храбри и вредни. Пошто добровољно служе Војску, могли су и да оду. Од проглашења ванредног стања нико није напустио Војску, остали су када је то било најпотребније. Врховни командант је наредио да их унапредимо за по један чин, а највећи део је одлучио да остане у Војсци. Не знам какви су војници, радићемо на томе да буду најбољи, али већ су показали да су људи за пример и поштовање. То је оно што не може да се научи.

Више од 140 различитих фирми и појединаца донирани су средства и пружили подршку Министарству одбране и Војсци Србије током борбе са вирусом корона. Донаторство и хуманост, као и бројни примери појединачног безграничног пожртвовања били су наша свакодневица током ванредног стања. Шта нам то говори о Србији и Србима?

– У тешким временима свако покаже своје право лице, неко најбоље, неко најгоре, али свакако истинито. Срби су показали колико могу да буду стрпљиви, солидарни, вредни. Пре вируса нико не би ни помислио да ће деца долазити на врата непознатим старијим људима и нудити помоћ... Вратили смо изгубљену међугенерациску солидарност. Жао ми је што наше најлепше лице показујемо само у најтежим временима.

Чињеницу да односи наше државе са Русијом и Кином никада нису били на вишем нивоу сарадње и уважавања, као и односи између министарстава одбране тих држава, потврдила је и благовремена помоћ која нам је стигла у време борбе са вирусом корона. Колико се и како радило у Министарству одбране Србије пре и за време епидемије на успостављању тог степена сарадње, а шта нас у том смислу чека у наредном периоду?

– Никада нећемо заборавити величину и благовременост помоћи Кине и Русије. Опрема, лекари, стручњаци АБХО, возила... Све што је и њима било потребно за борбу против вируса корона, одвојили су и послали нама. Пријатељство између врховног команданта Војске Србије Александра Вучића и врховног команданта Народноослободилачке армије Кине Си Ђинпинга, као и врховног команданта Оружаних снага Руске Федерације Владимира Путина, сврстало је Србију међу најближе и најважније савезнике тих великих и моћних држава. Такав однос се дуго рушио, а онда и дуго стварао. Од 2000. до 2012. године скоро да није било заједничких активности са Русијом, а са Кином поготово. За 2020. годину планирано је 96 различитих активности са Руском Федерацијом. Поштовано је и начело војне неутралности у нашим односима са чланицама НАТО-а кроз Партнерство за мир. Са Народноослободилачком армијом Кине била је договорена прва заједничка војна вежба наших специјалних јединица. Нажалост, већина активности се помера за крај године, као и са свим другим партнерима у Програму „Партнерство

за мир”. Чим буде могуће, са свим тим активностима ће се наставити. Прва заједничка активност је парада у Москви поводом Дана победе, на којој ћемо учествовати у свечаном дефилеу, како и приличи земљи победници у Другом светском рату.

И овог пролећа, 21. годину касније обележавамо све значајне датуме везане за агресију НАТО-а из 1999. године. Уручивање војних споменица свим учесницима у одбрани земље и даље траје. Тим поводом сусрећете се и са ратним командантима и борцима из 1999. године, који сада напоскон добијају у нашој стварности и историји место које им припада. Какве су њихове реакције?

– Када је генерал Владимир Лазаревић одржао предавање на Војној академији, први пут после 1999, кренуле су му сузе док је стајао пред пуним амфитеатром кадета који су му пет минута аплаудирали. Рекао им је: „Децо, мислио сам да ово никада нећу доживети”. Током реформи Војске, а посебно од 2004. до 2007. године, забрањивано је све што је подсећало на борбу наше земље за одбрану Срба током деведесетих и посебно током НАТО агресије. НАТО агресија, право име за све што се 1999. године дешавало са СФРЈ, био је термин који нико у Војсци ни у Министарству одбране није смео да користи, све док Александар Вучић то није јасно изговорио, као први високи функционер државе после 2000. године. Да би човек, па и војска, имали самоиспуњење морају најпре имати самопоштовање. Током година одрицања од најбољих бораца и ратних команданата изгубили смо самопоштовање, а то неминовно утиче на стање у војсци. Такво одрицање војске од себе саме и славне историје, свог народа, више никада неће моћи да се понови.

Никада нећемо заборавити величину и благовременост помоћи Кине и Русије. Опрема, лекари, стручњаци АБХО, возила... Све што је и њима било потребно за борбу против вируса корона, одвојили су и послали нама.

Председник Републике и врховни командант Војске Србије Александар Вучић у пратњи министра одбране и начелника Генералштаба на вежби „Словенски штит 2019”

О догађајима из ратне 1999. и бојевима на Кошарама и Паштрику све до 2012. године наша шира јавност није знала готово ништа. Међутим, врло мало се знало и о тога спровођеној реорганизацији Војске која је бројним одлукама, попут оне о пензионисању ратних команданата, уништавању борбене технике која је још могла да се користи, али и потпуно нових борбених система, полако свођена на занемарљив ниво борбене готовости. Колико је снаге, одлучности и умећа било потребно да се Војска Србије опорави и достигне постојећи степен готовости? – Ништа не расте брже од Војске Србије и њеног војника. У то сам имао прилике да се уверим. По потреби службе пензионисали су најбоље ратне команданте, а оне које нису, успоравали су у напредовању или изручивали Хагу. Укинули су Управу за морал, у Војнотехничком институту су преко ноћи од 800 инжењера отерали 400. Укинули су Средњу стручну војну школу и онемогућили да школујемо децу за одржавање ваздухоплова и радара, што је значило да се спремају да укину и ваздухопловство. Уништавали су нам оклопне јединице, секли употребљиве тенкове, за 250 долара уништавали *сџиреле-2М*, артиљеријска оруђа, чамце, скеле. И не само да су продавали стару технику, него за добијени новац нису куповали нову. Од 2000. до 2012. године купљено је осам ракета за *миџове*, а председник Вучић је војнотехничким споразумом обезбедио 14 ремонтваних и модернизованих *миџова* 29. А о муницији и опреми да и не говоримо. Сада сваки динар од продајне старе технике или муниције одмах иде за набавку новог оружја, муниције или за модернизацију. Да није било и да нема потпуне посвећености и подршке врховног команданта Војске Србије Александра Вучића не бисмо имали ни такав буџет и такво разумевање свих за потребе Војске. Желим да истакнем и изузетан рад начелника Генералштаба генерала Милана Мојсиловића, његову упорност и

преданост. Данас сви припадници Војске могу да осете да највише државно руководство – од врховног команданта, преко министра одбране и начелника Генералштаба – ради синхронизовано и мисли исто када је у питању будућност наше војске. То даје видљиве резултате.

Војска се вратила у касарне, на полигоне... Шта су тежишне активности Војске Србије у наредном периоду? Шта њени припадници могу да очекују када је стандард у питању?

– Наставак опремања, непрекидно обучавање и још једно повећање плате до краја године. Залагају се да повећање не буде линерано, већ да проценат повећања буде већи за оне са нижим примањима, да тако још мало побољшамо положај нашем војнику.

„И овај велики шок коронапандемије ће несумњиво донети велике геополитичке промене. Претерано је тврдити да ће он бити њихов иницијатор, али катализатор свакако хоће”, бележимо у „Одбрани” речи геополитичара проф. др Миломира Степића. Какво је Ваше размишљање о свету, али и месту и безбедности Србије после искуства са једном оваквом пандемијом?

– Војна неутралност се показала као успешна политика, која нам је омогућила сарадњу са свима. Србија се показала као организована и спремна, а њена војска као институција на коју се може ослонити, која ће све задатке, без изузетка, испунити. Корона је променила много тога, али су неке ствари ипак остале исте. Ниједан рат није ни зауставила ни успорила, наоружавање није умањила, па су тако Хрватској усред пандемије испоручене Hellfire ракете за *кајова* хеликоптере. Корона нас је само још једном подсетила да нема оправдања за неспремност. Историја не прашта слабост.!

Фото: Даримир Банда и Јово Мамула